

Budget 2026 och plan 2027 - 2028

Götene kommun

Götene kommun

Innehållsförteckning

1 Politisk kommentar	4
2 Sammanfattning	6
3 Översikt över verksamhetens utveckling	7
4 Planeringsförutsättningar	8
4.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
4.1.1 Omvärld	8
4.1.2 Götene kommuns skatteintäkter och skattesats	8
4.1.3 Befolkningsutveckling	9
4.1.4 Demografi	10
4.2 Beräkningsförutsättningar	10
4.2.1 Befolkningsförändringar per verksamhet	11
5 God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv	12
5.1 Strategiska mål	12
5.1.1 I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga	12
5.1.2 Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden	13
5.1.3 Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.	13
5.1.4 I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet	13
5.1.5 Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv	13
5.2 Finansiella mål	14
5.2.1 Mål för skattesatsen	14
5.2.2 Mål för resultatnivån	14
5.2.3 Mål för soliditet	14
5.2.4 Självfinansieringsgrad av investeringar	15
5.2.5 Nettoskuld per invånare	15
6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsfond	16
7 Budgetsammanställning	17
7.1 Resultatbudget	17
7.2 Balansbudget	18
7.3 Finansieringsbudget	19
8 Driftbudget	20
8.1 Tillfälliga budgetposter	21
8.2 Satsningar	21
8.3 Övriga ramhöjande poster	22
9 Investeringsbudget	23
9.1 Kommunstyrelsen	23
9.2 Nämnd för utbildning, kultur och fritid	24

9.3	Socialnämnd	25
9.4	Nämnden för service och teknik	25
10	Nämnder	27
10.1	Kommunstyrelsen	27
10.1.1	Verksamhetsmål	27
10.2	Nämnden för utbildning, kultur och fritid	28
10.2.1	Verksamhetsmål	29
10.3	Socialnämnd	30
10.3.1	Verksamhetsmål	30
10.4	Övriga nämnder	31
10.5	Nämnder i samverkan med andra kommuner	32
11	Bolag	33
11.1	AB Götenebostäder	33
11.1.1	Verksamhetens mål	33
11.1.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	33
11.1.3	Händelser av väsentlig betydelse	34
11.1.4	Förväntad utveckling	34
11.1.5	Investeringsbudget	35
11.2	Götene Vatten och Värme AB	35
11.2.1	Verksamhetens mål	35
11.2.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	36
11.2.3	Händelser av väsentlig betydelse	36
11.2.4	Förväntad utveckling	37
11.2.5	Investeringsbudget	38
12	Bilagor	40
12.1	Budgetram förändring 2025 - 2026	40
12.2	Budgetram förändring 2026 – 2027	41
12.3	Budgetram förändring 2027 – 2028	42

1 Politisk kommentar

Sverige befinner sig i en långdragen lågkonjunktur som har satt många svenska kommuner i en pressad sits inför budgetåret 2026.

Tack vare vår starka finansiella ställning är vi i en sits som är relativt få kommuner förunnat – vi klarar av att både satsa på kärnverksamheten genom att stärka nämndernas budgetramar och hålla nere effektiviseringar inom skola, omsorg och fritid – samtidigt som vi investerar stort i attraktivitet för framtiden.

I Götene kommuns budget för 2026 med plan för 2027 och 2028, som totalt närmar sig en miljard kronor, görs extra satsningar i driftbudgeten på bland annat personalförstärkningar i grundskolan (4,2 miljoner kronor), bättre skolmat (0,8 miljoner kronor) och en helt ny anpassad grundskola i egen regi (3,0 miljoner kronor). Vi stärker dessutom Socialnämndens ram med ytterligare 3 miljoner kronor utöver den ordinarie uppräknings som görs med anledning av att vi blir allt fler äldre (totalt 10 miljoner kronor).

I Götenealliansens och kommunstyrelsens budgetförslag undantas dessutom nämnden för utbildning, kultur och fritid helt från effektiviseringskrav. Vi jobbar aktivt med att förverkliga vår nya vision ”Sveriges bästa landsbygdskommun 2040” och lägger extra kraft på visionsinriktningen ”För barnens skull”. I den fas vi befinner oss, med målinriktat arbete för att behålla och locka fler yngre och barnfamiljer till vår kommun, vill vi säkerställa att vår utbildnings-, fritid- och kulturverksamhet får extra stora möjligheter att behålla och utveckla sin befintliga verksamhet.

Vi är nu mitt uppe i den största investeringsfasen i Götene kommuns historia. Det som särskilt sticker är Västerbyområdet i Götene tätort som under perioden 2025-2028 genomgår en omfattande förvandling i både form och funktion. En helt ny förskola och infrastruktur med bland annat ny parkering färdigställdes under 2025. Alldeles intill pågår dessutom byggnationen av vårt helt nya badhus, Kinnekullebadet, för fullt. Badhuset är Götene kommuns i särklass största investering någonsin och är budgeterad till ett belopp om 260 miljoner kronor där Sparbanken Skaraborg står för 30 miljoner avsatt särskilt för ett badlandskap för barn – en unik satsning som saknar motsvarighet i Skaraborg.

Under 2026 inleds äntligen byggnationen av den nya efterlängttade vägen för att knyta samman centrala Källby med expansiva Nordskog. Vi fortsätter satsningen på våra tätorter med 2 miljoner kronor årligen för centrummiljöutveckling – härnäst i Hälleklis, Källby och Götene tätort. Vi avsätter 2,8 miljoner kronor i investeringsbudgeten för satsningar på nya och utvecklade lekplatser samt 0.6 miljoner kronor för attraktivitetshöjande insatser på kommunens badplatser - bland mycket, mycket annat.

Det budgeterade resultatet är lägre än föregående år. Kommunstyrelsen bedömer att det är möjligt tack vare att Götene kommun via kloka prioriteringar och långsiktigt arbete byggt upp en stark ekonomi med goda marginaler.

Det står redan klart att Götene kommun behöver uppta lån för att finansiera de stora investeringar som pågår och väntar. Målet är att så långt som möjligt hålla nere lånebehovet och således inte belasta framtida generationer driftsramar med höga skulder – men det får inte ske på bekostnad av vår fina kärnverksamhet inom skola och omsorg. Götene kommun har som tidigare nämnt en god finansiell ställning som skapar handlingsutrymme och

förutsättningar för de offensiva investeringar som nu planeras – i budgeten fastställs resultatet till en nivå om 1,4% av skatter och statsbidrag.

Vi i Götene kommun har ännu ett framgångsrikt år i ryggen med idel toppplaceringar i olika typer av rankningar och mätningar. Vi har dessutom ännu en gång nått ut på ett nationellt plan med kreativa initiativ som satt Götene på kartan. Tillsammans med fantastisk tillväxt inom näringslivet borgar detta för en enormt spännande framtid för Götene kommun. Vi ser stora möjligheter att både kunna stärka livskvaliteten för befintliga kommuninvånare och samtidigt locka till oss fler människor för att säkra ekonomin och kompetensförsörjningen i framtiden. Budgetramarna med tillhörande investeringsplan för 2026 med plan för 2027 och 2028 andas ambition och framtidstro och säkerställer ytterligare uppväxling av utvecklingen i Götene kommun - med och för alla våra invånare.

Jag vill avslutningsvis tacka alla inblandade för ett gott arbete och konstruktiva diskussioner i budgetarbetet inför 2026. Jag vill också önska lycka till och rikta ett stort tack till vår fantastiska personalstyrka i Götene kommun som varje dag gör otroliga insatser för att hjälpa, stötta och förbättra livet för de vi är till för. Vi kan alla vara stolta över det arbete som utförs.

Johan Månsson (GF), kommunstyrelsens ordförande

2 Sammanfattning

Götene kommun står inför en period med höga investeringsnivåer, särskilt under åren 2026 - 2027, vilket påverkar soliditet och självfinansieringsgrad.

Skattesatsen är oförändrad på 22,12 procent.

Resultatnivån (årets resultat i förhållande till skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning) för 2026 budgeteras till 1,4 procent. Resultatnivån för budgetåret samt två föregående år (2024 och 2025) budgeteras till 2,8 procent.

Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner) budgeteras till 40,2 procent 2026.

Enligt befolkningsprognosen kommer befolkningen minska gradvis, framförallt till följd av minskat antal födda barn vilket i sin tur påverkar åldersgrupperna inom förskola/skola/fritidshem. Andelen äldre (80+) ökar tvärtom kraftigt kommande år.

Kommunfullmäktige har beslutat om 5 strategiska mål för perioden 2024 – 2027:

- I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.
- Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.
- Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.
- I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.
- Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

Total investeringsbudget för åren 2026 – 2030 är 385 mnkr. Största investeringsprojektet under perioden är det nya badhuset där byggnation startat under 2025 och beräknas stå klart årsskiftet 2027/2028.

3 Översikt över verksamhetens utveckling

Följande sammanställning visar kommunens faktiska utfall (2020 - 2024) och budgeterade värden (2025 - 2028).

	2020	2021	2022	2023	2024	Budget 2025	Prog- nos 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Folkmängd per 31 december	13 203	13 263	13 275	13 218	13 286	13 264	13 264	13 247	13 226	13 206
Kommunal skattesats	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12	22,12
Verksamhetens nettokostnader	771,0	767,4	806,7	869,8	949,5	952,1	916,4	997,3	1 028,0	1 078,6
Årets resultat, mnkr	28,8	72,2	79,6	49,3	3,0	31,0	66,6	13,8	27,6	13,8
Soliditet, procent	61,2	48,9	53,9	57,1	57,2	57,8	61,0	54,0	51,9	53,3
Soliditet, procent (inkl. pensionsskuld och löneskatt)	32,7	28,6	35,4	39,8	38,9	41,4	44,2	40,2	39,8	41,7
Nettoinvesteringar	40,0	51,6	66,7	49,7	85,3	183,9	141,8	146,5	149,4	44,1
Självfinansieringsgrad, procent	139,2	207,8	174,5	175,3	49,0	40,1	77,0	25,0	50,1	153,4

4 Planeringsförutsättningar

4.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

4.1.1 Omvärld

Sverige befinner sig i en lågkonjunktur. Hösten 2024 påbörjades en återhämtning av konjunkturen som sedan fick ett bakslag på grund av ökad osäkerhet i världen, framförallt var det höjda tullar som bromsade världshandeln. Det är hushållens konsumtion som blir drivkraften ut ur lågkonjunkturen, då konjunkturen i Sveriges viktigaste handelsländer fortsätter vara svag under 2025 men även 2026. I SKRs cirkulär 25:47 publicerad 3 oktober 2025 framgår att utfallsdata visar att hushållens konsumtion återigen ökar och det finns tecken på att hushållen sakta blir mer optimistiska om framtiden.

Budgetförslagen i Budgetpropositionen för 2026 är till stor del riktade mot hushållens konsumtion i form av skattesänkningar på arbete, pension och konsumtion samt höjda bidrag.

Enligt SKRs prognos kommer arbetslösheten nå 8,9 procent under 2025 för att sedan vända nedåt 2026, men kommer fortfarande ligga på en hög nivå (8,6 procent). Det innebär att arbetade timmar (som är en av de viktigaste parametrar för skatteunderlaget) minskar 2025 men kommer öka till 2026.

SKR gör bedömningen att inflationen 2025, mätt enligt KPIF (konsumentprisindex med fast ränta), kommer vara något högre än Riksbankens mål på 2 procent. Att inflationen är fortsatt hög beror på både tillfälliga och beräkningstekniska faktorer som kommer falla ur till 2026. Förslag i Budgetpropositionen bidrar till att sänka prisnivån, framförallt på livsmedel och sänkt elskatt, som dämpar inflationen 2026.

Konjunkturläget och dess påverkan på skatteunderlaget får en direkt påverkan på Götene kommuns skatteintäkter.

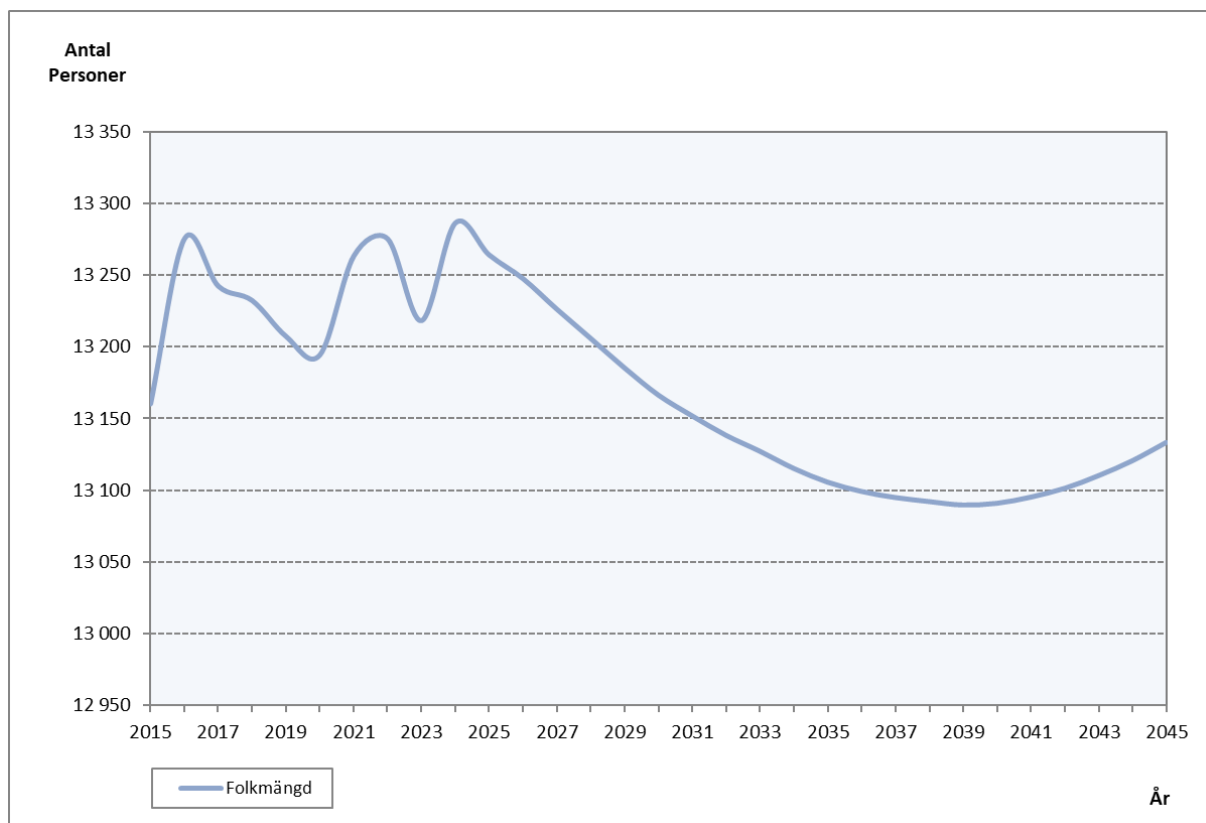
4.1.2 Götene kommuns skatteintäkter och skattesats

Skattesatsen är 22,12 i Götene kommun. En förändring av skattesatsen med 10 öre motsvarar cirka 3,5 mnkr i 2025 års intäktsnivå.

Tabellen nedan visar Götene kommuns skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning och fastighetsavgift enligt SKRs skatteunderlagsprognos publicerad 3 oktober 2025, cirkulär 25:7.

Miljoner kronor	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	748,9	766,0	802,7	831,5
Inkomstutjämning	177,2	193,5	199,9	208,8
Kostnadsutjämning	-13,3	-9,0	-0,9	2,0
Regleringsbidrag/avgift	35,2	37,2	33,8	31,2
LSS-utjämning	-7,1	-12,6	-12,5	-12,5
Fastighetsavgift	44,1	44,3	44,3	44,3
Summa	985,0	1 019,4	1 067,3	1 105,3

4.1.3 Befolkningsutveckling

Götene kommun tar varje år fram en befolkningsprognos som sträcker sig 20 år framåt i tiden. Befolkningsprognosen utgår från de senaste årens befolkningsutveckling och baserat på historiken görs antaganden om antalet födda, döda, in- och utflyttade.

Vid slutet av 2024 var 13 286 personer folkbokförda i Götene kommun. Till år 2034 beräknas antalet invånare minska till 13 115. Det innebär en minskning med cirka 1 procent eller en genomsnittlig minskning med 17 personer per år. Befolkningsminskningen beror framförallt på färre födda.

En negativ befolkningsutveckling leder till lägre intäkter för skatter och generella statsbidrag.

4.1.4 Demografi

Götene kommuns befolkning blir allt äldre. De kommande åren ökar invånare som är 80 år eller äldre i större utsträckning än historiskt, en ökning som motsvarar 40 procent fram till 2034. Framförallt är det en kraftig ökning i de äldre åldersgrupperna, det vill säga i åldrarna 85 år eller äldre.

Samtidigt som invånare i de äldre åldersgrupperna ökar minskar antalet invånare i de yngre åldersgrupperna. Invånare i ålder 6 - 15 minskar med cirka 12 procent fram till 2034.

Ålder/år	Utfall 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Prognos 2031	Prognos 2032	Prognos 2033	Prognos 2034
0- 5	750	722	711	709	696	699	702	706	712	721	728
6-15	1 553	1 541	1 508	1 490	1 484	1 448	1 422	1 408	1 391	1 384	1 369
16-19	619	642	671	641	641	640	631	629	626	603	597
20-24	473	467	454	468	458	465	473	466	459	466	464
25-69	7 208	7 186	7 162	7 139	7 111	7 089	7 078	7 057	7 048	7 020	6 992
70-79	1 696	1 664	1 631	1 614	1 592	1 579	1 577	1 598	1 577	1 591	1 621
80 +	987	1 042	1 111	1 164	1 223	1 265	1 284	1 288	1 324	1 342	1 344
Summa	13 286	13 264	13 248	13 225	13 205	13 185	13 167	13 152	13 137	13 127	13 115

4.2 Beräkningsförutsättningar

När kommunens resurser fördelas gäller följande:

- Respektive nämnds verksamhetsbudget för 2025 samt budgetplan för 2026 - 2027 har använts som bas i arbetet med budget för åren 2026 till 2028.
- Löneöversyn budgeteras centralt och fördelas ut till nämnder under budgetåret.
- Volym - förskolans, grundskolans, gymnasieutbildningens och äldreomsorgens budgetramar anpassas efter förändringar i demografin.
- Kapitalkostnadsförändringar till följd av investeringar budgeteras centralt och fördelas ut till nämnder under budgetåret.
- Nämnderna kompenseras för hyresförändringar till följd av investeringar och fördelas ut till nämnder under budgetåret.

Kostnader och intäkter har antagits förändrats enligt nedanstående tabell.

Budgetår	2025	2026	2027	2028
Skattesats	22,12	22,12	22,12	22,12
Invånarantal	13 249	13 264	13 247	13 226
Uppräkning externa intäkter (exklusive bidrag), procent %	1,7	1,4	1,8	2,7
Uppräkning interna intäkter, procent %	1,7	1,4	1,8	2,7
Kostnadsberäkning, procent %	1,7	1,4	1,8	2,7
Lönekostnader (timlöner), procent %	3,8	3,5	3,5	3,5
Köp av verksamhet, procent %	3,28	3,0	3,1	3,3
Kost, procent %	2,8	2,5	2,7	3,1
Lokalvård, procent %	3,8	3,5	3,5	3,5
Lokalhyror, procent %	1,7	1,4	1,8	2,7
Personalomkostnadspålägg, procent %	40,82	40,02	39,9	40,2
Internränta, procent %	2,5	2,5	2,5	2,5

Skattesatsen antas vara oförändrad under budgetperioden.

Invånarantal – För år 2025 anges faktiskt invånarantal 1 november 2024. För åren 2026 - 2028 baseras invånarantalet på SCBs befolkningsprognos med 2024-12-31 som bas.

Kostnader, externa intäkter exklusive bidrag samt interna intäkter räknas upp med KPIF för planeringsperioden 2026 - 2028. KPIF är konsumentprisindex med fast ränta och har hämtats från SKRs cirkulär 25:47 som publicerades 3 oktober 2025.

Lönekostnader inom kommunen räknas upp med SKRs prognos för timlöner enligt SKRs cirkulär 25:47.

Köp av verksamhet med hög personalkostnadsandel, exempelvis räddningstjänst och gymnasieskola, räknas till 75 procent upp med lönekostnadsindex och till 25 procent med SKRs prognos för KPIF.

Kost räknas till 50 procent upp med lönekostnadsindex och till 50 procent med KPIF enligt cirkulär 25:47.

Lokalvård räknas upp med lönekostnadsindex enligt cirkulär 25:47.

Personalomkostnadspålägg täcker arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkring samt kostnader för avtalspensioner. För budgetåren 2026 - 2028 används prognos för personalomkostnadspålägg från Skandikon. Pålägget är beräknat utifrån Götene kommuns egna förutsättningar vad gäller sammansättning av personal samt lönenivåer.

Internränta syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för investeringar. Föreslagen ränta motsvarar SKRs förväntningar av låneränteläget för kommunsverige. Till 2026 och framåt föreslås en internränta på 2,50 procent. Internräntan är oförändrad jämfört med 2025.

4.2.1 Befolkningsförändringar per verksamhet

Antalet invånare i olika åldrar påverkar olika verksamheters kostnadsutveckling. Budgeten för planeringsperioden justeras utifrån befolkningsprognos. Inom respektive verksamhet antas förändringen ha effekt med följande:

- gymnasieskolan - 100 procent
- förskola - 75 procent
- grundskola - 50 procent
- äldreomsorg - 75 procent

För förskola, grundskola och gymnasieskola har hänsyn tagits till variation mellan vår- respektive hösttermin.

I tabellen nedan redovisas väntat invånarantal 31 december för olika åldersgrupper.

Verksamhet	2025	2026	2027	2028
Förskola, 1-5 år	693	675	669	661
Grundskola, 6-15 år	1 547	1 525	1 499	1 487
Gymnasieskola, 16-18 år	495	504	499	491
Äldreomsorg, 80 + år	1 042	1 111	1 164	1 223

5 God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv

”Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 11 kap 1 § kommunallagen.

Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Dessutom omfattar ekonomisk hushållning att rätt saker görs och att rätt resursmängd används. Det innebär att mål för god ekonomisk hushållning både ska bestå av finansiella mål och verksamhetsmål. Mål för god ekonomisk hushållning ska dessutom finnas både för verksamhet som utförs inom kommunen direkt och för verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, exempelvis kommunägda bolag.

Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Målsättningen är att varje generation ska bära sina egna kostnader, den så kallade generationsprincipen. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun.

5.1 Strategiska mål

Kommunfullmäktige har beslutat om strategiska mål för perioden 2024 - 2027. Målen ger uttryck för den politiska viljeinriktningen och bidrar till att nå kommunens vision.

Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och bolagsstyrelser verksamhetsmål med tillhörande indikatorer för sina verksamhetsområden. Verksamhetsmål redovisas i kapitel 10 "Nämnder" och i kapitel 11 "Bolag".

En analys av verksamhetsmålen måluppfyllelse ligger till grund för bedömningen av de strategiska målen måluppfyllelse.

Styrning mot Agenda 2030

Götene kommun ska arbeta för att bidra till att nå de globala målen i Agenda 2030. I kommunens målstyrningsarbete framgår detta genom att Agenda 2030-målen kopplas till kommunens strategiska mål.

5.1.1 I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.2 Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10. Minskad ojämlikhet
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.3 Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.

Agenda 2030

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 6. Rent vatten och sanitet
- 7. Hållbar energi
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 11. Hållbara städer och samhällen
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 14. Hav och marina resurser
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.4 I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.

Agenda 2030

- 4. God utbildning för alla
- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

5.1.5 Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

Agenda 2030

- 5. Jämställdhet
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

5.2 Finansiella mål

Kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är beslutade i kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

5.2.1 Mål för skattesatsen

Målet är att skattesatsen ska hållas oförändrad eller sänkas.

Skattesatsen är oförändrad (22,12) under planperioden och målet uppnås därmed.

5.2.2 Mål för resultatnivån

Kommunens resultat ska vara minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje treårsperiod.

Resultatet ska vara minst 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag för varje enskilt år.

Resultatmålen är en lägsta nivå för resultatet. Vad resultatnivån ska budgeteras till beror på vilka framtida förutsättningar som gäller. Står kommunen inför höga investeringsvolymerna behövs högre resultatnivåer för att inte nå en alltför låg självfinansiering av investeringar.

Tabellen visar budgeterad resultatnivå för respektive år.

Procent	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Resultatnivå för budgetåret	0,3	6,8	1,4	2,6	1,2
Resultatnivå för budgetåret samt två föregående år (prognos 2025)	4,9	4,2	2,8	3,6	1,7

Resultatnivån för år 2026, 2027 och 2028 budgeteras till 1,4 procent, 2,6 procent respektive 1,2 procent. Resultatmålet för det enskilda året är därmed uppfyllt för alla tre åren.

Genomsnittlig resultatnivå för budgetåret och de två föregående åren budgeteras till 2,8 procent, 3,6 procent respektive 1,7 procent, beräknat på prognostiserat resultat för 2025. Det innebär att resultatmålet för budgetåret samt två föregående år är uppfyllt för år 2026 och 2027, men inte för 2028.

5.2.3 Mål för soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur står del av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella utrymme inför framtiden.

Målet är att kommunen på lång sikt ska nå en soliditet på 30 procent. För att nå detta långsiktiga mål behöver soliditeten öka varje år som kortsiktigt delmål.

Kommunen har per 31 december 2024 en soliditet på 38,9 procent, vilket kan ses som en god soliditet och som är en konsekvens av flera år av goda resultat i kombination med att inga lån upptagits.

Procent	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	38,9	41,4	40,2	39,8	41,7

Budgeterad soliditet för år 2026 är 40,2 procent, vilket innebär att soliditeten sjunker jämfört med budgeterad soliditet för 2025 (41,4). Orsaken är att kommunen under 2026 räknar med att behöva uppta lån för att finansiera investeringar. Till 2027 beräknas soliditeten sjunka ytterligare till 39,8 procent för att sedan vända uppåt till 2028, då soliditeten budgeteras till 41,7 procent.

Att soliditeten sjunker till 2026 och 2027 är en naturlig följd av de höga investeringsvolymerna 2026 och 2027. Det gör att delmålet att soliditeten ska öka varje år inte uppnås dessa år. Dock ligger soliditeten alla åren klart över 30 procent. Mot bakgrund av detta blir målformuleringen att soliditeten för budgetåren 2026 - 2027 ska fortsätta vara över 30 procent. 2028 ska soliditeten fortsätta att öka och vara över 30 procent.

5.2.4 Självfinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgrad av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Detta innebär i sin tur att inga lån behöver upptas.

Götene kommun är inne i en period med omfattande investeringsvolym och kommer inte kunna självfinansiera sina investeringar fullt ut under åren 2026 och 2027. Detta innebär att extern upplåning kommer krävas under planperioden. Under 2028 förväntas investeringsnivåerna minska, vilket bidrar till en ökad självfinansieringsgrad. Går investeringsvolymerna ner och därmed ökar självfinansieringsgraden. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden för åren 2026 - 2028 beräknas uppgå till 76 procent.

Procent	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Självfinansieringsgrad av investeringar %	25	50	153

5.2.5 Nettoskuld per invånare

Tusen kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Skuldsättning per invånare (inklusive finansiell låneskuld)	30	35	35

6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsfond

Göteborgs kommuns hantering av resultatutjämningsfonden (RUR) är reglerat i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv som är beslutad av kommunfullmäktige.

Syftet med resultatutjämningsfond (RUR) är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna stora svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Möjligheterna till avsättning och disponering av RUR framkommer i balanskravutredningen. Balanskravsjustering innebär att realisationsvinst och -förlust räknas bort från årets resultat.

25 oktober 2023 fattade riksdagen beslut om ny lagstiftning om god ekonomisk hushållning och de nya reglerna trädde i kraft 1 januari 2024. Riksdagsbeslutet innebär bland annat att resultatutjämningsreserven (RUR) avvecklas. Reserven får nyttjas fram till utgången av år 2033. Reservering till RUR kunde göras sista gången i bokslutet för 2023.

Riksdagsbeslutet innebär också att en ny typ av reserv, resultatreserv (RER) ersätter RUR. Avsättning till RER får göras tidigast i bokslut för 2024. Precis som för RUR måste kommunens egna principer kopplade till resultatreserven regleras i riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Planen är att kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska uppdateras till bokslut 2025.

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Årets resultat	13,8	27,6	13,8
Realisationsvinst			
Realisationsförlust			
Resultat efter balanskravsjustering	13,8	27,6	13,8
Medel från resultatutjämningsreserven			
Resultat efter balanskravsjustering och avsättning till RUR	13,8	27,6	13,8

Disponering av RUR kan ske vid lågkonjunktur där utvecklingen av skatteunderlaget är lägre än rullande genomsnitt över 10 år och årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat eller med ett belopp som motsvarar reservens storlek om underskottet är större än reserven.

Procent	2026	2027	2028
Snitt 10 år	4,4	4,4	4,4
Årlig ökning	4,7	4,5	4,1
Differens	0,2	0,1	-0,3

Källa: Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 25:47 daterat 2025-10-03

Enligt ovanstående regler för disponering av RUR skulle det vara möjligt att disponera medel från RUR för år 2028, då utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren.

7 Budgetsammanställning

7.1 Resultatbudget

Resultatbudget visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det har uppkommit. Beräknade kostnader utgörs av verksamhetens nettokostnader och beräknade avskrivningar för befintliga och planerade investeringar. Intäkterna består i huvudsak av skatteintäkter och statliga bidrag.

Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer förändringen av det egna kapitalet (årets resultat). Samma resultat framkommer också genom att jämföra det egna kapitalet i balansbudgeten i två på varandra följande år.

Förändringen av eget kapital är förbindelselänken mellan resultat- och balansbudgeten.

Miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamheten intäkter	183,8	172,9	215,4	193,1	195,0	197,2
Verksamhetens kostnader före avskrivningar	-1 094,5	-1 082,2	-1089,2	-1 146,8	-1 177,8	-1 222,0
Avskrivningar finansiell leasing		-9,2	-9,2	-9,2	-9,2	-9,2
Avskrivningar	-38,8	-33,6	-33,4	-34,4	-36,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-949,5	-952,1	-916,4	-997,3	-1 028,0	-1 078,6
Skatteintäkter	716,7	752,1	749,1	766,0	802,7	831,5
Generella statsbidrag och utjämning	232,6	237,5	236,0	253,4	264,6	273,8
Verksamhetens resultat	-0,2	37,5	68,7	22,1	39,3	26,7
Finansiella intäkter	12,3	1,7	8,1	1,7	1,7	1,7
Finansiella kostnader	-9,2	-8,2	-10,2	-10,0	-13,4	-14,6
Resultat efter finansiella poster	2,9	31,0	66,6	13,8	27,6	13,8
Extraordinära kostnader/intäkter						
Årets resultat	2,9	31,0	66,6	13,8	27,6	13,8

För 2026 budgeteras ett resultat om 13,8 mnkr, vilket motsvarar 1,4 procent av skatteintäkter och statsbidrag. För 2027 och 2028 budgeteras resultat på 27,6 mnkr respektive 13,8 mnkr vilket motsvarar 2,6 procent samt 1,3 procent av skatter och bidrag.

7.2 Balansbudget

Balansbudgeten beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). En kommun kan i princip skaffa kapital på två sätt, dels genom att låna pengar utifrån (främmande kapital/skulder), dels genom att finansiera tillgångar med egna medel som erhålls genom att verksamheterna lämnar ett ”överskott” (eget kapital). Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör det egna kapitalet.

Miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Tillgångar						
Anläggningstillgångar	805,5	926,9	916,3	1 103,0	1 207,2	1 199,3
Summa anläggningstillgångar	805,5	926,9	916,3	1 103,0	1 207,2	1 199,3
Omsättningstillgångar						
Förråd mm.	16,8	23,0	8,7	8,7	8,7	8,7
Kortfristiga fordringar	104,6	123,0	123,0	120,0	120,0	120,0
Kortfristiga placeringar	81,3					
Likvida medel	36,2	25,8	15,3	24,8	24,5	21,7
Summa omsättningstillgångar	238,9	171,8	147,0	153,5	153,2	150,4
Summa tillgångar	1 044,4	1 098,7	1 063,3	1 256,5	1 360,4	1 349,7
Eget kapital och skulder						
Eget kapital						
Årets resultat	3,0	31,0	66,6	13,8	27,6	13,8
Övrigt eget kapital	594,8	604,0	597,8	664,4	678,4	705,8
<i>Varav resultatutjämningsreserv</i>		89,4	86,2	86,2	86,2	86,2
Summa eget kapital	597,8	635,0	664,4	678,2	705,8	719,6
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20,1	18,3	19,6	19,2	18,9	18,8
Övriga avsättningar	15,4	5,7	4,6	0,8	0,8	0,8
Summa avsättningar	35,5	24,0	24,2	20,0	19,7	19,6
Skulder						
Kortfristiga skulder	181,9	169,0	140,0	170,0	170,0	170,0
Långfristiga skulder	229,2	270,7	234,7	388,3	464,9	440,5
Skumma skulder	411,1	439,7	374,7	558,3	634,9	610,5
Summa eget kapital och skulder	1 044,4	1 098,7	1 063,3	1 256,5	1 360,4	1 349,7
Pensionsförpliktelse						
Ansvarsförbindelse	191,1	179,6	183,1	173,6	164,9	157,4

7.3 Finansieringsbudget

Finansieringsbudgeten visar hur kommunen finansierar sin verksamhet och sina investeringar. Finansieringsbudgeten utgår från hur kommunen bedömer att faktiska in- och utbetalningar kommer att se ut, till skillnad från resultatbudgeten som visar beräknade intäkter och kostnader.

Miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Medel från verksamheten					
Budgeterat resultat	3,0	31,0	13,8	27,6	13,8
Avskrivningar	38,9	42,8	43,6	45,2	53,8
Avsättningar, förändring	-8,6	-10,8	-4,2	-0,3	-0,1
Kortfristiga fordringar/skulder, förändring	57,6	85,4	30,0	0	0
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten	90,9	148,4	86,5	72,5	65,7
Investeringsverksamheten					
Investeringar	-82,6	-183,9	-230,3	-149,4	-44,1
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	-82,6	-183,9	-230,3	-149,4	-44,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-9,5	36,0	153,6	76,6	-24,4
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet	-1,2	0,5	9,5	-0,3	-2,8
Likvida medel vid årets början	37,4	25,3	15,3	24,8	24,5
Likvida medel vid årets slut	36,2	25,8	24,8	24,5	21,7
Likvida medel, förändring under året	-1,2	0,5	9,5	-0,3	-2,8

8 Driftbudget

Miljoner kronor	Budget 2025	Budget- ram föränd- ring	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kommunfullmäktige	-2,6	0,0	-2,6	-2,6	-2,7
Valnämnd	0,0	-0,4	-0,4	-0,6	0,0
Revision	-1,3	0,0	-1,3	-1,3	-1,3
Överförmyndare	-1,2	0,0	-1,2	-1,2	-1,3
Kommunstyrelse	-85,4	-0,7	-86,1	-85,9	-85,9
Utbildning, kultur och fritid	-412,0	-12,6	-424,6	-424,1	-431,0
Socialnämnd	-382,8	-24,8	-407,6	-413,5	-425,0
Miljö- och bygglovsnämnd	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Service o Teknik	-26,3	-0,5	-26,8	-27,4	-28,1
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-15,2	-1,2	-16,4	-16,9	-17,5
Nämndnetto	-927,1	-40,2	-967,3	-973,8	-993,1
Personalkostnadsökning 2025	-17,3	8,1	-9,2	-9,2	-9,2
Personalkostnadsökning 2026		-16,2	-16,2	-22,3	-22,3
Personalkostnadsökning 2027				-16,7	-23,1
Personalkostnadsökning 2028					-17,3
Pensionskostnader	-21,2	6,0	-15,2	-15,0	-15,2
Förändring PO-pålägg				0,6	0,6
Övrigt finansiering	1,5	0	1,5	1,5	1,5
Resultateffekt finansiell leasing	5,8	0	5,8	5,8	5,8
Förändring kapitalkostnader	-7,6	-3,6	-11,2	-14,2	-30,7
Justering för internränta	17,4	0,3	17,7	18,1	25,4
Tillfälliga budgetposter	-3,6	0,4	-3,2	-2,8	-1,0
Verksamhetens nettokostnader	-952,1	-45,2	-997,3	-1 028,0	-1 078,6
Skatteintäkter	752,1	13,9	766,0	802,7	831,5
Generella statsbidrag o utjämning	237,5	15,9	253,4	264,6	273,8
Verksamhetens resultat	37,5	-15,4	22,1	39,3	26,7
Finansiella intäkter	1,7	0	1,7	1,7	1,7
Finansiella kostnader	-8,2	-1,8	-10,0	-13,4	-14,6
Resultat efter finansiella poster	31,0	-17,2	13,8	27,6	13,8
Extraordinära poster					
Årets resultat	31,0	-17,2	13,8	27,6	13,8

I tabellen ovan redovisas Götene kommuns driftbudget för år 2026 samt planeringsramarna för 2027 och 2028. Kolumnen ”Budgetram förändring” visar skillnaden mellan budgeten för 2025 och den för 2026. För nämndnettot uppgår förändringen till -40,2 mnkr, vilket innebär att budgeten för 2025 var 40,2 mnkr högre budget 2026. Denna förändring förklaras av ett antal faktorer och förutsättningar som påverkar budgetens utveckling mellan åren. Dessa faktorer inkluderar:

- Uppräkning av 2025 års kostnader

- Volymjustering
- Förändring i kapitalkostnad
- Satsningar
- Övriga ramhöjande poster
- Effektivisering

8.1 Tillfälliga budgetposter

Tillfälliga budgetposter är medel för till exempel projekt eller insatser som är tidsbegränsade och av större karaktär.

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kommunfullmäktige		-0,1	
Valnämnd	-0,4		
Kommunstyrelsen	-1,7	-1,7	-0,7
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	-1,1	-0,7	0,0
Service och teknik	0,0	-0,3	-0,3
Summa tillfälliga budgetposter	-3,2	-2,8	-1,0

8.2 Satsningar

Satsningarna är ramhöjande.

Satsningarna förtydligas/beskrivs vid behov i verksamhetsbudgeten för respektive nämnd.

Miljoner kronor	2026	2027	2028
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	-8,6		
varav personalförstärkning grundskola	-4,8		
varav skolmat	-0,8		
varav anpassad grundskola	-3,0		
Socialnämnden	-3,0		
varav ramförstärkning socialnämnd	-3,0		
Nämnden för service och teknik	-0,1	-0,1	
varav drift badplatser	-0,1	-0,1	
Summa satsningar	-11,7	-0,1	

8.3 Övriga ramhöjande poster

Miljoner kronor	2026	2027	2028
Nämnden för utbildning, kultur och fritid		-1,0	-7,1
varav drift badhus exklusive kapitalkostnader		-1,0	-7,1
Socialnämnden	-5,6		-4,3
Driftkostnad nytt LSS-boende	-5,6		
varav utökning platser SÄBO			-4,3
Nämnden för service och teknik	-0,1		
varav teknisk justering gata/park	-0,1		
Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg	-0,8		
varav teknisk justering räddningstjänst	-0,8		
Summa ramhöjande poster	-6,5	-1,0	-11,4

9 Investeringsbudget

Kommunens investeringsbudget sträcker sig över 5 år.

I tabellen nedan visas kommunens investeringsbudget för åren 2026 -2030.

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Götene kommun	146,3	145,4	44,1	25,5	24,0

9.1 Kommunstyrelsen

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Kommunövergripande					
Kommunstyrelsen till förfogande	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Inventarier	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Renoveringar/förbättringar centrumhuset	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Civil beredskap	1,5	2,0	8,5		
Summa kommunövergripande	2,6	3,1	9,6	1,1	1,1
Bostadsförsörjning och infrastruktur					
Bostadsförsörjning, attraktivitet och tillväxt	2,0	2,0			
Kvarnåker trädgårdsstad			10,0		
Cykelvägar utifrån utredning - medfinansiering TRV		0,5		0,5	
Summa bostadsförsörjning och infrastruktur	2,0	2,5	10,0	0,5	
Klimat och miljö					
Grön budget	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa klimat och miljö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommunutveckling och turism					
Lekplatser utveckling	2,0				
Utveckling centrummiljöer	2,0	2,0			
Badplatser	0,6	0,3			
Summa kommunutveckling och turism	4,6	2,3			
Markförsörjning, verksamhetsmark, övrigt					
Renovering kommunala byggnader/fastigheter	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Markförvärv		2,0		2,0	
Summa mark, verksamhetsmark, övrigt	0,5	2,5	0,5	2,5	0,5
Summa kommunstyrelsens investeringar	10,2	10,9	20,6	4,6	2,1

Kommunövergripande

Inventarier - Årlig budget för inventarier.

Renoveringar/förbättringar centrumhuset och plan för centrumhuset - Medel avsatta för att göra renoveringar/förbättringar i Centrumhusets lokaler och olika gemensamhetsutrymmen.

Civil beredskap - Investeringar kopplade till risk och sårbarhetsanalysen. Det handlar om utgifter för investeringar för bland annat reservkraft och nödvattenhantering.

Bostadsförsörjning och infrastruktur

Bostadsförsörjning, attraktivitet och tillväxt - Byggnation av bostadsområden enligt bostadsförsörjningsprogram samt prioriteringsordning för utbyggnad av verksamhetsmark. Omfördelning till nya projekt sker enligt separata beslut.

Kvarnåker trädgårdsstad - Nytt bostadsområde i Källby.

Infrastruktur

Cykelvägar utifrån utredning - Möjliggör utbyggnad av cykelvägnät samt trafiksäkerhetsåtgärder med mera. Medfinansiering av Trafikverket.

Klimat och miljö

Grön budget - Investeringar för bland annat klimatanpassning, åtgärder för skyfallshantering samt investeringar i grön infrastruktur och anläggningar som bidrar till ekosystemtjänster.

Kommunutveckling och turism

Utveckling av centrummiljöer – Budget finns även för 2025. Projektet omfattar utveckling av centrummiljöer i Hällekis, Källby och Götene tätort.

Badplatser – Utvecklingsåtgärder kopplat till handlingsplan för badplatser antagen av kommunstyrelsen.

9.2 Nämnd för utbildning, kultur och fritid

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Förskola och skola					
Inventarier	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Summa Förskola och skola	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Kultur och Fritid					
Badhus	100,0	86,0			
Utegyms Götene, uppdatering	0,5				
Summa kultur och fritid	100,5	86,0			
Summa utbildning, kultur och fritid	101,2	86,7	0,7	0,7	0,7

Förskola och skola

Inventarier - Årlig investeringspost för inventarier.

Kultur och fritid

Badhus - Rivningen av gamla badhuset är klart och byggnationen av det nya badhuset har startat under 2025. Badhuset beräknas stå klart vid årsskiftet 2027/2028. Total projektbudget är 260 mnkr.

Utegyms Götene, uppdatering – Utveckling av befintlig anläggning.

9.3 Socialnämnd

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Inventarier	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Gruppbostad LSS	4,0	24,0	2,0		
Summa socialnämnd	4,2	24,2	2,2	0,2	0,2

Inventarier - Årlig budgetpost för inköp av inventarier.

Gruppbostad LSS - Nybyggnation av gruppbostäder. Total projektbudget om 30,0 mnkr.

Befintlig LSS-verksamhet ska flytta ut ur Torstensgården (Helenagården) för att frigöra platser inom särskilt boende.

9.4 Nämnden för service och teknik

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Energieffektivisering					
Energieffektivisering	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Summa energieffektivisering	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gata/Park					
Toppbeläggningar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Tillgänglighetsanpassningar	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lekplatser - upprustning	0,8		0,8		0,8
Gata-/Parkprojekt	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Reinvestering komponenter	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa Gata/Park	6,7	5,9	6,7	5,9	6,7
Fastighet					
Komponenter fastighet	11,2	11,4	11,6	11,8	12,0
Säkra fastigheter	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Skola-förskola utemiljö		1,0			
Liljestensskolan - Teknikhus och idrottshall	3,1				
Byte ventilation på utvald fastighet		3,0			
Trafiksituation Ljungsbackenskolan	2,9				
Prästgårdsskolan byte fönster	2,5				
Biobodar	2,0				
Summa fastighet	22,0	15,7	11,9	12,1	12,3
Summa nämnd service och teknik	30,7	23,6	20,6	20,0	21,0

Energieffektivisering

Energieffektivisering - Investering som ska leda till energieffektivisering. Investeringarna syftar till att minska energikostnaderna.

Gata/Park

Toppbeläggningar - årlig post som avser toppbeläggning på gator, gång- och cykelvägar.

Tillgänglighetsanpassning gatumiljö - Åtgärder i yttre miljö för att förbättra tillgängligheten. Görs i samråd med berörda intresseorganisationer.

Lekplatser upprustning - utifrån lekplatsutredning från 2024.

Gata/Park projekt - ospecificerat investeringsprojekt som genomförs efter önskemål/behov.

Gata/Park reinvestering komponenter - Avser reinvesteringar i komponenter inom Gata/Parks ansvarsområden. Kan till exempel vara lekplatsutrustning, dagvattenbrunnar och broåtgärder.

Fastighet

Komponenter fastigheter - Årliga medel för reinvesteringar inom fastighet.

Säkra fastigheter - Årliga medel för exempelvis lås och larm.

Skola-förskola utemiljö - Avser upprustning av utemiljö vid skolor och förskolor.

Teknikhus och idrottshall Liljestensskolan - Byte av utvalda fönster-/dörrpartier vid Liljestensskolans teknikhus samt idrottshall.

Byte ventilation vald fastighet - I många fastigheter återstår en del äldre ventilationsanläggningar med bristande funktion och dålig energieffektivitet.

Trafiksituation Ljungsbackenskolan - Åtgärder för att förbättra säkerheten.

Prästgårdsskolan byte fönster - Byte av fönster på Prästgårdsskolan.

Biobodar - Tre avfallshanteringsutrymmen på Prästgårdsskolan, Liljestensskolan och Ljungsbackenskolan. Lagstiftningen ställer krav på en effektiv sortering, avfallsförebyggande och ökad materialåtervinning. En biobod är ett fristående miljöhus som erbjuder en modern lösning för att uppfylla lagkraven och skapa en hållbar och effektiv avfallshantering.

10 Nämnder

10.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige och har det övergripande ansvaret för kommunens förvaltning.

Kommunstyrelsen med sina 11 ledamöter och lika många ersättare är kommunens ledande politiska organ. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar samt följer upp och utvärderar kommunens ekonomi och verksamhet.

Kommunstyrelsens uppgift är dessutom att leda och samordna förvaltningen, ha uppsikt över kommunens bolag, ansvara för att kommunfullmäktiges beslut verkställs, bereda ärenden till kommunfullmäktige, begära in yttranden och upplysningar från nämnder, beredningar och kommunens tjänstemän samt yttra sig och bereda de ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige.

10.1.1 Verksamhetsmål

Kommunstyrelsens verksamhetsmål är beslutade i styrelsen och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Götene kommun bygger ett robust samhälle som motstår klimatförändringarnas effekter och stödjer ekosystemtjänster	Antal aktiviteter
Götene kommun skapar förutsättningar för ökad lek, rörelse och rekreation utomhus	Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel (%) Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)
Götene kommun utvecklar trivsamma centrummiljöer i våra tätorter	Kommunen är en bra plats att bo och leva på Medborgaren kan rekommendera andra att flytta till kommunen
Götene kommun är en attraktiv arbetsgivare och ska stärka arbetet med kompetensförsörjning	Andel anställda som har haft ett medarbetarsamtal under det senaste året Hållbart medarbetarengagemang Personalomsättning Nöjd medarbetarindex Sjukfrånvaro Andel heltidsanställda Sysselsättningsgrad Andel som arbetar efter 65 års ålder
Götene kommun erbjuder snabb, professionell och lösningsorienterad service, internt och externt	Insiktsmätning, Nöjd kund index (NKI) ökar Service och bemötande vid handläggning av företagsärenden Kommunens information till företagen Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen Bra bemötande från politiker Information från kommunen Intern värdering av service
Götene kommun möjliggör för bostadsbyggnation i attraktiva områden	Planberedskap för nya bostäder som kan byggas med stöd av alla gällande detaljplaner den 31/12, antal/1000 invånare Byggklara tomter Sålda tomter
Götene kommun stärker arbetet för att stötta, informera och inspirera kommuninvånare och organisationer i miljö- och klimatfrågor	Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Götene kommun stärker förutsättningarna för att de som bor, verkar i och besöker kommunen ska känna sig trygga	Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute (andel %)
	Trygg utomhus i området där du bor när det är ljukt ute, andel (%)
Götene kommun utvecklar och tillgängliggör vandringsleder, cykelleder och strandområden	Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)
	Placering i enkäten för Sveriges friluftskommun
Götene kommun arbetar aktivt för att involvera invånare, föreningar och företag i utvecklingen av våra tätorter	Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra
	Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare
Götene kommun ska stärka sina goda relationer och nätverk med företagen	Sammanfattande omdöme Företagsklimat
Götene kommun verkar för att den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas	Skyddad natur land, andel (%)
	Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)
	Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)
	Andel betesmark
	Andel Slåtteräng
Götene kommun stärker förutsättningarna för tillväxt, expansion och nya etableringar	Ökad planberedskap
	Ny färdigställd/byggklar verksamhetsmark
	Ökad markreserv
	Såld verksamhetsmark (m ²)

10.2 Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Nämnden för utbildning, kultur och fritid svarar för:

- Förskoleverksamhet i form av förskola, pedagogisk omsorg och kompletterande förskoleverksamhet (öppen förskola),
- det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar i kommunen i form av förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola,
- gymnasieskola och gymnasiesärskola,
- det offentliga skolväsendet för vuxna i kommunen i form av kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare,
- skolmåltidsverksamheten,
- skolskjutsar,
- elevhälsa,
- fortlöpande hålla sig informerade om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta, i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder
- bibliotekverksamhet med skolbibliotek, folkbiblioteksverksamhet,
- allmän kulturverksamhet med offentliga kulturarrangemang,
- kulturmiljöfrågor i den fysiska planeringen,
- kulturskolans verksamheter (inklusive musikskola),
- ungdomsfritid och fritidsgårdsverksamhet, gruppverksamhet, arrangemang fältfritidsverksamhet samt lägerverksamhet,
- stöd för föreningar med olika frågor, exempelvis föreningsekonomi och föreningsrätt,
- fördela bidrag till förenings- och studieförbundsverksamhet,
- kommunens fritidsanläggningar

Nämnden för utbildning, kultur och fritid ska även:

- följa utvecklingen i de frågor som gäller barn- och utbildningsverksamheten samt ta de initiativ och lägga de förslag som nämnden bedömer nödvändiga,
- utarbeta styrdokument för verksamheten som ska fastställas av kommunfullmäktige,
- följa aktuella plan- och byggfrågor och framföra sina synpunkter när nämnden finner

- det nödvändigt, samt avge yttranden över översiktsplaner,
- yttra sig i övriga ärenden, som remitterats till nämnden.
- verka för att utveckla brukarinflytandet och medborgardialogen inom sitt verksamhetsområde,
- verka för ett gott samarbete med socialnämnden för att tillsammans finna bästa möjliga lösningar i gemensamma ärenden.
- verka för ett gott samarbete med civilsamhället, föreningar och organisationer som är viktiga aktörer inom kultur- och fritidsområdet

10.2.1 Verksamhetsmål

Nämnden för utbildning, kultur och fritids verksamhetsmål är beslutade i nämnden och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Götene kommun skapar förutsättningar för ökad lek, rörelse och rekreation utomhus. (KoF)	Mäta utbudet av tillskapade platser av kommunen.
Verksamheten ska ansvara för att barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper för livslångt lärande. (BoU)	Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter år 6 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter år 9 ska öka
	Andel (%) elever som blir behöriga till nationellt program i gymnasieskolan (yrkesprogram) ska öka.
Delmål 1: Varje elev kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt. (BoU)	Andel (%) elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3 ska öka.
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 6 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 9 ska öka
I Götene kommun finns ett rikt och brett kulturliv. (KoF)	Antal besök på biblioteket, fritidsgårdarna, träffpunkterna, kulturskolan, allmänskultur och föreningslivet ska öka
Minskad miljöpåverkan genom färre transporter (KoF) (BoU)	Antal samordnade beställningar
Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning (BoU)	Deltagande i förskolan i varje tätort
Delmål 2: Varje elev kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet. (BoU)	Andel (%) elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i matematik i årskurs 3 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 6 ska öka
	Andel (%) elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 9 ska öka
Källsortering (BoU)	Alla verksamheter har sorteringskärl som aktivt används.
Verksamheten skapar förutsättningar för varje barn och elev att se kopplingen mellan undervisning och arbetsliv för att stärka deras möjligheter att göra välgrundade utbildnings- och yrkesval. Arbetet sker i nära samarbete med arbets- och näringslivet. (BoU)	Behörigheten till gymnasiet ska öka.
	Färre omval i gymnasiet
	Genomströmningen på fyra år i gymnasiet ska öka.
Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero/lekro. (BoU)	Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 5 ska öka
	Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 8 ska öka
	Elevers upplevelse av studiero i årskurs 5 ska öka
	Elevers upplevelse av studiero i årskurs 8 ska öka
Ökad kunskap och medvetenhet om naturen. (KoF)	Ökat deltagande i Ståda Sverige (ersatt av annan indikator från och med 2025)
	Ökat deltagande i naturrelaterade aktiviteter

10.3 Socialnämnd

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst och vad i lag sägs om socialnämnd.

Avseende insatser riktade till:

- barn och unga
- äldre människor
- människor med funktionshinder
- Missbrukare
- Personer som vårdar eller stödjer närstående
- Brottsoffer
- den kommunala hälso- och sjukvården,
- insatser enligt lag(1193:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Familjerätsfrågor och att erbjuda familjerådgivning.
- Handläggning och beslut om bostadsanpassningsbidrag.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter som åvilar social enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL).

Socialnämnden ska även:

- följa utvecklingen i de frågor som gäller socialpolitik och omsorgsfrågor samt ta de initiativ och lägga de förslag som nämnden bedömer nödvändiga,
- följa aktuella plan- och byggfrågor och framföra sina synpunkter när nämnden bedömer det nödvändigt, samt avge yttranden över översiktsplaner,
- yttra sig i övriga ärenden som remitterats till nämnden,
- verka för att utveckla brukarinflytandet och medborgardialogen inom sitt verksamhetsområde,
- verka för ett gott samarbete med nämnden för utbildning, kultur och fritid för att tillsammans finna bästa möjliga lösningar i gemensamma ärenden.
- utarbeta styrdokument för verksamheten som ska fastställas av kommunfullmäktige,
- ansvara för fördelning av föreningsbidrag inom nämndens ansvarsområde och som inte åvilar annan nämnd eller styrelse.
- Budget – skuld och konumentrådgivning.
- Arbetsmarknadsinsatser
- Nyanlända flyktingar

10.3.1 Verksamhetsmål

Socialnämndens verksamhetsmål är beslutade i styrelsen och gäller för åren 2024 - 2027.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Alla brukare/patienter/klienter erbjuds en meningsfull vardag genom att: Brukare och klienter ges ett ökat inflytande över de aktiviteter som planeras och genomförs i sektor omsorgs verksamheter.	Nöjdhet med aktiviteter i brukarundersökning (SÄBO) ska öka.
	Andel genomförandeplaner med dokumenterad delaktighet ska vara 100%.
Sektor omsorg använder sina resurser på ett klimat- och miljösmart sätt genom att arbeta aktivt med att minska koldioxidutsläppen.	Andel bilar i relation till antal brukare i sektorn i ska minska. Indikatorn visar antal brukare per bil, denna siffra ska öka för att målet ska uppfyllas.
	100 % av alla verksamheter ska ha en fungerande avfallshantering.

Verksamhetsmål	Indikatorer (N)
Sektor omsorg kännetecknas av ett lyhört, engagerat arbetssätt som gör att medarbetare i högre grad vill rekommendera sektor omsorg i Götene kommun som arbetsgivare.	Medarbetarlojalitetsvärdet, det vill säga hur sannolikt det är att medarbetare skulle rekommendera sektor omsorg i Götene kommun som arbetsgivare, ska öka.
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom att bidra med nya digitala lösningar och välfärdsteknik samtidigt som det frigör arbetstid till att arbeta nära personerna verksamheten är till för.	Arbetstid till brukarnära arbetsuppgifter ska öka genom användandet av välfärdsteknik och/ eller digitala lösningar.
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom ett verksamhetsnära kvalitetsarbete som kontinuerligt förbättrar kvaliteten på vård, omsorg och stöd för den enskilde	Andel risker med högt riskvärde (orange) i riskbedömning av sektorns processer ska minska. Antal avvikelser som beror på brister i verksamheten ska minska.
Alla brukare/patienter/klienter erbjuds en meningsfull vardag genom att: Sektor omsorg nyttjar våra grönområden tillsammans med brukare, patienter och klienter för att de ska få ökat välmående och nya intryck	Andelen brukare på SÄBO som tycker att möjligheterna att komma utomhus är bra ska öka. Antal aktiviteter genomförda utomhus i snitt per brukare/klient ska öka.
Sektor omsorg har ett gott samarbete med lokala aktörer. Ett ökat samarbete inom kommunen, med andra myndigheter och lokala aktörer höjer kvaliteten på vård, omsorg och stöd.	Kvaliteten på vård, omsorg och stöd ska öka genom samarbete inom kommunen, med andra myndigheter eller lokala aktörer.
Sektor omsorg har ett gott och ökat samarbete med det lokala näringslivet som berikar verksamheten och brukarnas/klienternas vardag.	Verksamheten och/eller brukarnas vardag berikas av ett gott och ökat samarbete med näringslivet.
Sektor omsorg utvecklar nya arbetssätt för att möta framtida utmaningar genom att ge medarbetare möjlighet att utvecklas och växa i Götene kommun.	Resultatet på frågan om medarbetare upplever att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete ska öka.
I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet genom att alla i sektor omsorg bidrar till att utveckla verksamhetens kvalitet genom att sprida kunskap och goda exempel för att skapa ett organisatoriskt lärande inom sektorn.	Resultatet i medarbetarundersökningen på frågan om medarbetare upplever att deras kompetens och förmåga används på rätt sätt i arbetet ska öka. Antal gånger per år som enheten arbetar med kollegialt lärande genom att lyfta det goda exemplet ska öka.
Sektor omsorg ger stöd, vård och omsorg med ett professionellt bemötande och möjlighet till delaktighet som skapar trygghet.	Götene kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige på bemötande, delaktighet och trygghet för omsorgstagarna i äldreomsorg. Götene kommun är bland de 25% bästa kommunerna i Sverige på delaktighet och trygghet för omsorgstagarna inom funktionshinderområdet. Götene kommun är bland de 25 % bästa kommunerna i Sverige på bemötande och delaktighet för klienter inom individ- och familjeenheten.

10.4 Övriga nämnder

Förutom de större nämnderna finns även följande nämnder:

Valnämnd

Valnämndens uppgift är att på kommunal nivå förbereda och genomföra allmänna val till riksdag, kommun och region samt val till Europaparlamentet. Valnämnden har till sitt förfogande ett kansli som under valnämndens ledning organiserar och genomför val och folkomröstningar. Kansliet utbildar röstmottagare, har hand om administrationen kring val, svarar på frågor om val med mera.

Revision

De förtroendevalda revisorerna i revision ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnders styrelser har tillräcklig intern kontroll.

Överförmyndare

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Götene kommun samverkar med Lidköping, Essunga, Grästorp och Vara kommun i en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg.

Miljö- och bygglovsnämnd

Miljö- och bygglovsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller byggnadersfrågor och för miljö-och hälsoskydd. Miljö- och bygglovsnämnden har budget för nämndens sammanträden. Övriga verksamhetskostnader ingår i Kommunstyrelsens budgetansvar.

10.5 Nämnder i samverkan med andra kommuner

Skara kommun är huvudman för nämnd för service och teknik och Falköpings kommun är huvudman för nämnd för samhällsskydd mellersta Skaraborg. Det är huvudmannen som ansvarar för nämndens budget.

11 Bolag

Götene kommun har tre helägda bolag, Götene Vatten & Värme AB, AB Götenebostäder samt Medeltidens Värld AB.

11.1 AB Götenebostäder

11.1.1 Verksamhetens mål

Bolaget har brutit ned Götene kommuns strategiska mål enligt följande:

- a) I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga**
 - i. GöteneBostäder håller sina utemiljöer och lekplatser i gott skick
 - ii. GöteneBostäder är aktivt i samarbeten med lokala föreningar och kommunala verksamheter, främst inom barn- och ungdomsverksamhet
 - iii. GöteneBostäder medverkar genom Galleri Hemmavé i lokala konstutställningar
- b) Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden**
 - i. GöteneBostäder är aktivt i sin förvaltning av fastigheterna i samtliga tätorter där bolaget är etablerat
- c) Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete**
 - i. GöteneBostäder medverkar i Allmännyttans Klimatinitiativ med målsättningen att sänka sin energiförbrukning och att den använda energin ska bli fossilfri
 - ii. GöteneBostäders renoverings- och nyproduktionsarbete präglas av hållbara lösningar för såväl bolaget som dess boende
- d) I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet**
 - i. GöteneBostäder arbetar successivt med att skapa ett såväl fysiskt som psykiskt tryggt boende i sina hus och bostadsområden
 - ii. GöteneBostäder är en aktiv medverkande aktör i EST (Effektiv Samordning för Trygghet) och polisens fastighetsägarnätverk
 - iii. GöteneBostäder medverkar genom sponsring av Natur&Miljöboken i den lokala grundskolans hållbarhetsarbete
- e) Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv**
 - i. GöteneBostäder arbetar aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare
 - ii. GöteneBostäder tar i största möjliga utsträckning emot praktikanter och sommarjobbare
 - iii. GöteneBostäder är i sin lokaluthyrning aktiva för att medverka i den lokala etableringen av företag och andra verksamheter

Därutöver medverkar GöteneBostäder aktivt i arbetet för Götene kommuns vision 2040 – Sveriges bästa landsbygdskommun.

11.1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den budget som presenteras i detta dokument är på flera sätt att betrakta som preliminär. Det beror bland annat på att hyresförhandlingarna inför 2026 slutförs tidigast i december 2025. Vidare att definitiva beslut ännu ej har kunnat tas rörande finansieringen när det gäller dels färdigställande av

lägenhetsrenoveringar på Liljan 1 (Ågatan 1, Linnégatan 20 och 22 samt N Skaraborgsgatan 17), dels den omfattande ROT-renoveringen av Hjälmen 7 (Vikingatatan 1, 3, 17, 19, 21 och 23). Byggnaderna och lägenheterna i dessa områden är nära ett akut renoveringsbehov för att fungera i framtiden.

11.1.3 Händelser av väsentlig betydelse

Under hösten och vintern 2025/2026 pågår ett omfattande och konstruktivt utredningsarbete kring hur ovan nämnda renoveringar kommer påverka GöteneBostäders ekonomi på såväl kort som lite längre sikt. Utredningsarbetet sker i nära dialog med kommunledningen och syftar till att belysa olika ekonomiska konsekvenser och handlingsalternativ. Denna genomlysning är nödvändig för att skapa en hållbar framtida bolagsekonomi så att GöteneBostäder även fortsättningsvis kommer vara en drivande och värdefull spelare för Götene kommuns fortsatta utveckling.

11.1.4 Förväntad utveckling

Notera att den preliminära budget samt de prognoser som presenteras nedan är en beskrivning av hur bolagets ekonomi ser ut om ovan nämnda renoveringsprojekt ej startar under de aktuella åren.

GöteneBostäder förväntas vid bokslutet för 2025 göra sitt bästa resultat någonsin, runt 3 mnkr. Den preliminära budgeten för 2026 pekar i en liknande riktning liksom teoretisk också prognoserna för 2027 och 2028, beroende på när beslut om och genomförande av renoveringsprojekten kan tas. Ett viktigt skäl till de goda förväntade resultaten är övergången till redovisningssystemet K3 och att vissa underhållskostnader fördelas på framtiden istället för att kostnadsföras direkt på resultatet. Fördelen med de positiva resultat som presenteras i budgeten är, i kombination med planerad amorteringstakt, att bolagets eget kapital och därmed soliditet kan öka något de närmaste 1-2 åren.

Det finns en förhoppning om att kunna starta projektet på Liljan 1 tidigast någon gång under 2026 och ROT-projektet på Hjälmen 7 tidigast under andra halvåret 2027. Initiala analyser har dock visat att dessa nödvändiga projekt riskerar påverka bolagsekonomi på ett märkbart sätt med risk för framtida negativa resultat och sjunkande soliditet. Därför behöver ekonomiska konsekvenser utredas och finansieringen av de båda projekten först lösas i den dialogprocess med kommunen som beskrivs ovan.

Därefter kan beslut komma att tas under 2026 som till viss del förändrar bolagets budget redan under innevarande men framför allt också under framtida år. Och allt detta alltså i en nära dialog med ägaren och, vid behov, genom de beslut som då kan anses nödvändiga att hanteras av kommunfullmäktige.

Preliminär ekonomisk utveckling Miljoner kronor	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Summa intäkter	45,5	47,1	49,0	50,1	51,1
Summa kostnader	29,3	27,9	29,5	30,1	30,0
Rörelseresultat före kapitalkostnader	16,2	19,2	19,5	20,0	21,1
Kapitalkostnader	14,1	15,1	15,3	15,4	15,3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	2,1	4,1	4,2	4,6	5,8
Periodiseringsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uppskjuten skatt	0,8	0,2	0,2	0,2	0,2
Bolagsskatt	0,7	0,8	0,9	0,9	1,2
Resultat (före utdelning till ägaren)	0,6	3,0	3,2	3,4	4,4

Notera att ovan angiven budget/prognoser bygger på att bolaget genomför löpande förvaltning utan att under de aktuella åren starta renoveringsprojekten på Liljan 1 och Hjälmen 7. Budget och prognoser kommer behöva revideras om beslut tas att starta projekten. Bolagets årliga amorteringstakt beräknas till ca 6 mnkr.

11.1.5 Investeringsbudget

Miljoner kronor	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Löpande underhåll samtliga fastigheter med mera	4,8	5,9	1,7	5,5	4,9
Färdigställande renovering Liljan 1*	8,0	5,0	0	0	0
ROT-renovering Hjärmen 7*	0	35,0	70,0	70,0	40,0
Summa bolag	12,8	45,9	71,7	75,5	44,9

* Beslut ännu ej taget, investeringsbeloppen redovisas ändå för att ge en uppfattning om storleken.

11.2 Götene Vatten och Värme AB

11.2.1 Verksamhetens mål

Götene Vatten & Värme AB omsätter Götene kommuns strategiska mål i bolagets styrkort med perspektiven Medarbetare, Näringsliv & kund, Process & miljö samt Ekonomi & hushållning.

Följande prioriterade målområden ska utvecklas under planperioden:

a) I Götene kommun finns ett mångsidigt och aktivt kultur-, fritids- och friluftsliv, främst för barn och unga.

Mål: Bidra till attraktiva miljöer för rekreation, hälsa och gemenskap.

- Delta aktivt i utredning möjlig utveckling av området söder om Västerbyverket tillsammans med kommunen.

b) Götene kommuns fyra tätorter är levande och attraktiva nav för den omkringliggande landsbygden.

Mål: Säkerställa trygg leverans av energi och dricksvatten samt mottagning av spillvatten dygnet runt.

- Säkra drift och utveckling av VA-verksamhet i Götenes tätorter och mindre samhällen.

c) Götene kommun är ett föredöme i sitt klimat- och miljöarbete.

Mål: Genomföra minst ett projekt per år som bidrar till klimatneutralitet.

- Realisera ett flexibelt energisystem vid Västerbyverket för bättre krisberedskap.
- Minska regnvatten i spillvattennät genom separering och samverkan med va-kollektivet.

d) I Götene kommun finns förutsättningar för trygghet och lärande genom hela livet.

Mål: Stärka bolagets säkerhetsarbete och samhällsberedskap.

- Utveckla arbetet med säkerhet, resiliens och krisberedskap i samverkan med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg och kommunen.
- Implementera krav enligt NIS- och CER-direktiven genom standardiserad metodik.

e) Götene kommun har ett starkt arbets- och näringsliv.

Mål 1: Uppfattas som ett modernt och hållbart energi- och VA-bolag.

- Fördjupa samverkan med näringsliv och regionala aktörer.
- Stärka reningskapacitet och utveckla prismodeller för effektiv energianvändning.

Mål 2: Skapa en attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare.

- Vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet.

- Genomföra regelbundna medarbetarundersökningar för långsiktigt engagemang.

11.2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

De senaste åren har präglats av höga bränslepriser, vilket skapat utmaningar för verksamheten och påverkat energipriset till kund. Under innevarande år, och även inför budgetåret 2026 har dock en lättnad kunnat skönjas, även om prisnivåerna fortfarande ligger över de nivåer som rådde innan kostnadsökningarna tog fart under 2022.

Från och med 2026 kommer GVV inte längre att omfattas av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS 1). Det innebär att bolaget förlorar den fria tilldelningen av utsläppsrätter, motsvarande ett värde på cirka 9 miljoner kronor för 2025. I samband med utträdet ur utsläppssystemet försvinner även möjligheten att göra avdrag för koldioxidskatt på eldningsolja, vilket medför ytterligare kostnadsökning på ett par miljoner kronor per år. Trots detta har bolaget i budget 2026 lyckats parera intäktsstappet genom minskade bränslekostnader.

Långsiktigt är det pågående Energisystemprojektet på Västerbyverket av betydelse för att uppnå en konkurrenskraftig och stabil kostnadsnivå på energi vilket stärker bolagets förutsättningar för en hållbar och effektiv drift även i framtiden.

11.2.3 Händelser av väsentlig betydelse

Bolagsgemensamt

Bolagsgemensamt kommer under året att fortsatt ha ett tydligt fokus på säkerhet och beredskap. I samverkan med Samhällsskydd Mellersta Skaraborg upprätthålls ett gemensamt resursutbyte, där en säkerhetssamordnare till 20 procent av sin tjänst bistår bolaget och dess affärsområden i arbetet med att utveckla och stärka krisberedskap samt säkerhetsrutiner.

Utvecklingen inom verksamhets- och kvalitetsledning prioriteras fortsatt högt och utgör en viktig del i bolagets långsiktiga arbete med styrning, uppföljning och ständiga förbättringar. Inom affärsstöd planeras under året implementering av ett analys- och beslutsstödsystem. Syftet är att stärka den strategiska analysförmågan samt att skapa mer effektiva processer för affärsuppföljning och ekonomistyrning.

Affärsområde Energi

Affärsområde Energi har, utöver fokus på utveckling av den dagliga driften, etablerat en särskild projektorganisation för det tidigare nämnda energisystemprojektet. Projektet omfattar tre huvudsakliga delområden: investering i en elpanna för att bredda bränslemixen, installation av en ackumulatortank för att jämna ut förbrukningstoppar i nätet och möjliggöra energilagring vid gynnsamma elpriser samt utökning av markyta för lagring av fastbränsle för ökad flexibilitet. Sammantaget syftar åtgärderna till att stärka driftsäkerheten och uppnå en långsiktigt förbättrad kostnadseffektivitet.

Om erforderliga beslut fattas beräknas installationen av elpannan genomföras under det andra halvåret 2026.

Utöver energisystemprojektet genomför affärsområdet även utredningar kring möjligheter till ökad spillvärmeåtervinning samt en analys av affärsområdets redundans vid kris eller driftavbrott, i syfte att stärka leveranssäkerheten och robusthet i energiförsörjningen.

Vatten & Avlopp

Försäljningen av dricksvatten till hushåll och industri budgeteras på en oförändrad nivå jämfört med föregående år. Samtidigt noteras ett växande behov av att rena spill- och

processvatten från flera av de större industrikunderna. Bolaget kommer därför att initiera en utredning i syfte att identifiera den mest kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara lösningen för rening och hantering av dessa vattenflöden.

Investeringsbudgeten för affärsområde Vatten och Avlopp kvarstår på en hög nivå. Satsningarna avser i huvudsak fortsatt förnyelse av ledningsnätet samt återinvesteringar i reningsverk.

Under 2025 har bolaget genomfört en utredning om alternativa lösningar för projektet VA-Kinneulle. Utredningen har överlämnats till Götene kommun för vidare handläggning. Kommunen har inlett en process för omprövning av Länsstyrelsens föreläggande från november 2019. Bolaget inväntar den fortsatta rättsliga processen som drivs av Götene kommun. Eventuella effekter till följd av ett beslut om genomförande av VA-Kinneulle har inte beaktats i denna budget.

11.2.4 Förväntad utveckling

Nyckeltal	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>Fjärrvärme</u>					
Försäljning Ånga Netto, MWh	75 711	73 900	79 500	79 500	79 500
Försäljning Hetvatten, MWh	0	30 000	20 400	20 400	20 400
Försäljning Fjärrvärme, MWh	37 943	36 000	36 000	36 000	36 000
Försäljning totalt, MWh	113 654	139 900	135 900	135 900	135 900
Västerbyverket, Tillförd bränsle, MWh	139 620	183 500	173 400	173 400	173 400
Bränslefaktor, Tillförd MWh/Såld MWh, Götene	80%	75%	77%	77%	77%
<u>Vatten & Avlopp</u>					
Försäljning renvatten, 1000-tal m ³	2 007	2 000	2 000	2 000	2 000
Behandlat avloppsvatten, 1000-tal m ³	2 640	2 650	2 650	2 650	2 650
Processavlopp, 1000-tal m ³	899	900	900	900	900
<u>Övergripande / Ekonomiska nyckeltal</u>					
Soliditet	22,5%	20,1%	22,4%	22,2%	22,9%
Avkastning på eget kapital	12,7%	7,8%	9,8%	9,3%	8,8%
Medeltalet anställda	29,0	32,8	35,7	35,7	35,7

Resultat

Det budgeterade resultatet efter finansiella poster för 2026 uppgår till 9,6 mnkr, varav Affärsområde Energi 8,6 mnkr och Affärsområde Vatten & Avlopp 1,0 mnkr.

Inom Affärsområde Energi bygger budgeten på en förväntan om lägre bränslepriser, vilket skapar ett positivt utrymme för framtida utveckling och investeringar. Samtidigt finns en viss osäkerhet i resultatbedömningen eftersom delar av både intäkter och kostnader är indexreglerade och dessa indexnivåer inte är fastställda vid budgeteringstillfället.

För Affärsområde Vatten & Avlopp budgeteras ett överskott på 1,0 mnkr. Detta baseras på en föreslagen justering av taxan samt en översyn av industriavtal. De största kostnadsökningarna inom affärsområdet avser reparation och underhåll samt ökade personal-, avskrivnings- och räntekostnader.

Under 2025 har båda affärsområden befunnit sig i en fas präglad av flera förstudier kring utveckling och innovation. Eftersom beslut ännu inte är fattade och investeringsnivåerna förväntas bli höga under kommande år, är det svårt att göra en rättvis bedömning av planåren 2027–2028. Mot denna bakgrund har dessa år räknats upp med två procent jämfört med budget 2026 på både kostnads- och intäktssidan.

Finansiering

Bolaget har som ambition att amortera befintliga lån i samma takt som avskrivningarna. Under 2026 budgeteras en amortering på 17,5 mnkr.

Den totala investeringsbudgeten för 2026 uppgår till 101 mnkr där en nyupplåning om 60 mnkr planeras för att finansiera den budgeterade investeringsramen. Nettopplåningen uppgår därmed till 42,5 mnkr, vilken ryms inom den befintliga borgensramen på 260 mnkr hos Götene kommun.

För investeringarna i energisystemprojektet planeras även försäljning av kvarvarande utsläppsrätter för att delfinansiera projektet. Under 2026 planeras utsläppsrätter för ca 32 mnkr avyttras.

11.2.5 Investeringsbudget

Miljoner kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
<u>Affärsområde Energi</u>					
Ledningsnät	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerbyverket löpande	8,4	8,7	9,0	9,3	9,6
Lagringskapacitet bränsle, Västerbyverket	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energisystem Västerbyverket	43,0	25,0	0,0	0,0	0,0
Kundunik ångledning	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Energi	60,8	33,7	9,0	9,3	9,6
<u>Affärsområde Vatten & Avlopp</u>					
Vattenverk löpande	4,5	4,7	4,8	2,4	2,5
VA-ledningar förnyelse	14,6	14,6	14,8	15,0	15,0
VA-exploatering	6,0	6,2	6,4	6,6	6,6
Avloppsverk löpande	14,1	9,5	9,7	9,9	9,9
Summa Vatten & Avlopp	39,2	35,0	35,7	33,9	34,0
Bolagsgemensamt	1,0	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa	101,0	69,1	45,1	43,6	44,0

Under utredning*	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
VA Kinnekulle	0,0	75,0	75,0	0,0	0,0

Miljoner kronor	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
-----------------	----------------	--------------	--------------	--------------	--------------

* Investeringar som är föremål för utredning, förstudie alt. del i visionsarbete.
Ej inarbetade i budget eller finansieringsplan

12 Bilagor

12.1 Budgetram förändring 2025 - 2026

Budgetram, miljoner kronor	Verksamhetsbudget 2025	Uppräkning	Volym	Sänkt PO	Kapitalkostnadsförändring	Läneöversyn 2025	Justering avskrivning/-internränta	Val-nämnd	Ramhöjande poster	Satsningar	Effektiverisering	Budget 2026
Kommunfullmäktige	-2,6	0,0										-2,6
Valnämnd	0,0	0,0						-0,4				-0,4
Revision	-1,3	0,0										-1,3
Överförmyndare	-1,2	0,0										-1,2
Kommunstyrelse	-85,4	-0,5		0,4		-2,1					1,6	-86,1
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	-412,0	-4,9	1,6	1,9		-2,6				-8,6		-424,6
Socialnämnd	-382,8	-1,9	-10,0	2,0		-10,2			-5,6	-3,0	3,8	-407,6
Miljö- och byggnadsnämnd	-0,3	0,0		0,0								-0,3
Nämnden för service o teknik	-26,3	-0,8		0,1					-0,1	-0,1	0,3	-26,8
Nämnd samhällsskydd mellersta Skaraborg	-15,2	-0,5							-0,8			-16,4
Nämndnetto	-927,1	-8,7	-8,4	4,4		-14,9	0,0	-0,4	-6,5	-11,7	5,7	-967,3
Personalkostnadsökning 2024	-1,1											-1,1
Personalkostnadsökning 2025	-16,2	-6,8				14,9						-8,1
Personalkostnadsökning 2026	0,0	-16,2										-16,2
Personalkostnadsökning 2027	0,0											0
Personalkostnadsökning 2028	0,0											
Pensionskostnader	-21,2	6,0										-15,2
Förändring PO-pålägg	0,0											0,0
Övrigt finansiering	1,5											1,5
Avskrivningar finansiell leasing	-9,2											-9,2
Motbokning hyra finansiell leasing	15,0											15,0
Förändring kapitalkostnader	-7,6				-5,9		2,3					-11,2
Justering för internränta	17,4				2,6		-2,3					17,7
Tillfälliga budgetposter	-3,6										0,4	-3,2
Verksamhetens nettokostnader	-952,1	-25,7	-8,4	4,4		0,0	0,0	-0,4	-6,5	-11,7	6,1	-997,3
Skatteintäkter	752,1	13,9										766,0
Generella statsbidrag o utjämning	237,5	16,0										253,4
Verksamhetens resultat	37,5	4,1	-8,4	4,4		0,0	0,0	-0,4	-6,5	-11,7	6,1	22,1
Finansiella intäkter	1,7	0,0										1,7
Finansiell kostnad leasing	-7,0											-7,0
Finansiella kostnader	-1,2	-1,8										-3,0
Resultat efter finansiella poster	31,0	2,3	-8,4	4,4		0,0	0,0	-0,4	-6,5	-11,7	6,1	13,8
Extraordinära poster	0,0											0
Årets resultat	31,0	2,3	-8,4	4,4		0,0	0,0	-0,4	-6,5	-11,7	6,1	13,8

12.2 Budgetram förändring 2026 – 2027

Budgetram, miljoner kronor	Budget 2026	Upp- räkning	Volym	Kapital- kostnads- förändring	Val-nämnd	Ram- höjande poster	Satsningar	Effekt- ivisering	Budget 2027
Kommunfullmäktige	-2,6	0,0							-2,6
Valnämnd	-0,4	0,0			-0,2				-0,6
Revision	-1,3	0,0							-1,3
Överförmyndare	-1,2	0,0							-1,2
Kommunstyrelse	-86,1	-0,6						0,9	-85,9
Utbildning, kultur och fritid	-424,6	-5,5	2,8			-1,0		4,2	-424,1
Socialnämnd	-407,6	-2,2	-7,7					4,1	-413,5
Miljö- och bygglövsnämnd	-0,3	0,0							-0,3
Service o Teknik	-26,8	-0,8					-0,1	0,3	-27,4
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-16,4	-0,5							-16,9
Nämndnetto	-967,3	-9,8	-4,9	0,0	-0,2	-1,0	-0,1	9,4	-973,8
Personalkostnadsökning 2024	-1,1	0,0							-1,1
Personalkostnadsökning 2025	-8,1								-8,1
Personalkostnadsökning 2026	-16,2	-6,1							-22,3
Personalkostnadsökning 2027	0	-16,7							-16,7
Personalkostnadsökning 2028									0,0
Pensionskostnader	-15,2	0,2							-15,0
Förändring PO-pålägg	0,0	0,6							0,6
Övrigt finansiering	1,5								1,5
Avskrivningar finansiell leasing	-9,2								-9,2
Motbokning hyra finansiell leasing	15,0								15,0
Förändring kapitalkostnader	-11,2			-3,0					-14,2
Justering för internränta	17,7			0,4					18,1
Tillfälliga budgetposter	-3,2							0,4	-2,8
Verksamhetens nettokostnader	-997,3	-31,8	-4,9	-2,6		-1,0	-0,1	9,8	-1 028,0
Skatteintäkter	766,0	36,7							802,7
Generella statsbidrag o utjämning	253,4	11,2							264,6
Verksamhetens resultat	22,1	16,0	-4,9	-2,6		-1,0	-0,1	9,8	39,3
Finansiella intäkter	1,7								1,7
Finansiell kostnad leasing	-7,0								-7,0
Finansiella kostnader	-3,0	-3,4							-6,4
Resultat efter finansiella poster	13,8	12,6	-4,9	-2,6		-1,0	-0,1	9,8	27,4
Extraordinära poster	0								
Årets resultat	13,8	12,6	-4,9	-2,6		-1,0	-0,1	9,8	27,4

12.3 Budgetram förändring 2027 – 2028

Budgetram, miljoner kronor	Budget 2027	Upp-räkning	Volym	Övriga ram-höjande poster	Val-nämnd	Kapital-kostnads-förändring	Effekt-ivisering	Budget 2028
Kommunfullmäktige	-2,6	-0,1						-2,7
Valnämnd	-0,6	0,0			0,6			0,0
Revision	-1,3	0,0						-1,3
Överförmyndare	-1,2	0,0						-1,3
Kommunstyrelse	-85,9	-0,9		0,0			0,9	-85,9
Utbildning, kultur och fritid	-424,1	-6,8	2,7	-7,1			4,2	-431,0
Socialnämnd	-413,5	-2,8	-8,4	-4,3			4,1	-425,0
Miljö- och bygglövsnämnd	-0,3	0,0						-0,3
Service o Teknik	-27,4	-0,9		0,0			0,3	-28,1
Samhällsskydd mellersta Skaraborg	-16,9	-0,5		0,0				-17,5
Nämndnetto	-973,8	-12,0	-5,8	-11,4	0,6	0,0	9,5	-993,1
Personalkostnadsökning 2024	-1,1							-1,1
Personalkostnadsökning 2025	-8,1							-8,1
Personalkostnadsökning 2026	-22,3							-22,3
Personalkostnadsökning 2027	-16,7	-6,4						-23,1
Personalkostnadsökning 2028	0,0	-17,3						-17,3
Pensionskostnader	-15,0	-0,2						-15,2
Förändring PO-pålägg	0,6							0,6
Övrigt finansiering	1,5							1,5
Avskrivningar finansiell leasing	-9,2							-9,2
Motbokning hyra finansiell leasing	15,0							15,0
Förändring kapitalkostnader	-14,2					-16,5		-30,7
Justering för internränta	18,1					7,4		25,4
Tillfälliga budgetposter	-2,8						1,8	-1,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 028,0	-35,9	-5,8	-11,4		-9,2	11,3	-1 078,6
Skatteintäkter	802,7	28,8						831,5
Generella statsbidrag o utjämning	264,6	9,2						273,8
Verksamhetens resultat	39,3	2,2	-5,8	-11,4		-9,2	11,3	26,7
Finansiella intäkter	1,7							1,7
Finansiell kostnad leasing	-7,0							-7,0
Finansiella kostnader	-6,4	-1,2						-7,6
Resultat efter finansiella poster	27,6	1,0	-5,8	-11,4		-9,2	11,3	13,8
Extraordinära poster								
Årets resultat	27,6	1,0	-5,8	-11,4		-9,2	11,3	13,8